

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

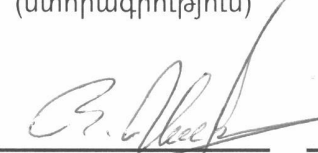
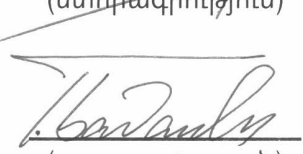
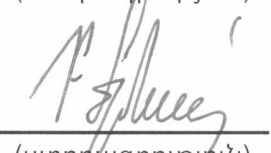
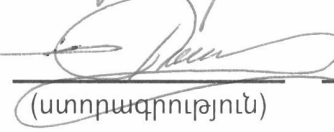
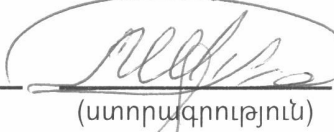
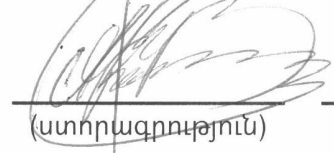
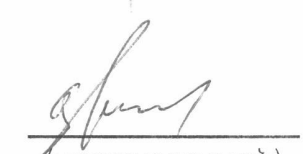
ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2021 ԹՎԱԿԱՆԻ 3-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

Բանկի Վարչության հայտարարությունը

Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների նիշանկյալ զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Բանկի ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը ու ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որոնց հետ առնչվել կամ առնչվում է Բանկը:

Բանկի Վարչության անդամներ.

Միեր Անանյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.2021</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Սարգսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.2021</u> (ամսաթիվ)
Տիգրան Բադանյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.2021</u> (ամսաթիվ)
Բագրատ Ճգմայան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.21</u> (ամսաթիվ)
Տիգրան Գալստյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12/11/21թ</u> (ամսաթիվ)
Միեր Գրիգորյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.2021թ.</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Հակոբյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12.11.2021</u> (ամսաթիվ)
Զարուհի Մելքոնյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>12/11/21</u> (ամսաթիվ)

**ՈՐՊԵՍ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂ
ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ-Ի ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԶԵԿՈՒՅՑԸ**

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կառավարման մարմինների միջանկյալ սույն զեկույցը ներկայացնում է՝

- Բանկի բիզնեսի արդյունքների և զարգացման իրական պատկերի նկարագիրը,
- Հաշվետու ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերի նկարագիրը,
- Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Եկամուտներ և ծախսեր

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները կազմել են 4,754.7 մլն. ՀՀ դրամ, ինչը 266.9 մլն. ՀՀ դրամով կամ 5.9%-ով գերազանցում է 2020թ. 3-րդ եռամսյակի համապատասխան ցուցանիշին:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ ծախսերը կազմել են 2,758.4 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2020թ. 3-րդ եռամսյակի համեմատ աճել են 507.5 մլն. ՀՀ դրամով կամ 22.5%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի ստացած կոմիսիոն և այլ վճարներից զուտ եկամուտները կազմել են 280.3 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2020թ. 3-րդ եռամսյակի համեմատ աճել են 54.1 մլն. ՀՀ դրամով կամ 23.9%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն եռամսյակի համեմատ, Բանկի ընդհանուր վարչական ծախսերն աճել են 39.0 մլն. ՀՀ դրամով կամ 3.0%-ով՝ կազմելով 1,341.4 մլն. ՀՀ դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է Բանկի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը¹:

	2021թ. 3-րդ եռամսյակ	հազ. ՀՀ դրամ 2020թ. 3-րդ եռամսյակ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	4,754,663	4,487,780
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	-2,758,436	-2,250,911
Զուտ տոկոսային եկամուտ	1,996,227	2,236,869
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	600,504	478,154
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-320,234	-252,009
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	280,270	226,145
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	473,459	303,779
Այլ գործառնական եկամուտ	146,151	219,752
Գործառնական եկամուտներ	619,610	523,531
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	182,484	-715,592
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-1,341,406	-1,302,434
Այլ գործառնական ծախսեր	-920,138	-458,041
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	817,047	510,478
Շահութահարկի գծով ծախս	36,064	-85,374
Շահույթ հարկումից հետո	853,111	425,104

¹ Տվյալների աղբյուր են հանդիսանում արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Շահույթ, շահութաբերություն և շահաբաժիններ

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով՝ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո Բանկի շահույթը կազմել է 853.1 մլն. ՀՀ դրամ, որի արդյունքում մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթի ցուցանիշը (EPS) կազմել է 484.52 ՀՀ դրամ՝ 2020թ. համադրելի ժամանակահատվածի 241.44 ՀՀ դրամ շահույթի փոխարեն:

2021թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **2.112% (8.45%²),**

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **0.320% (1.28%²):**

2020թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

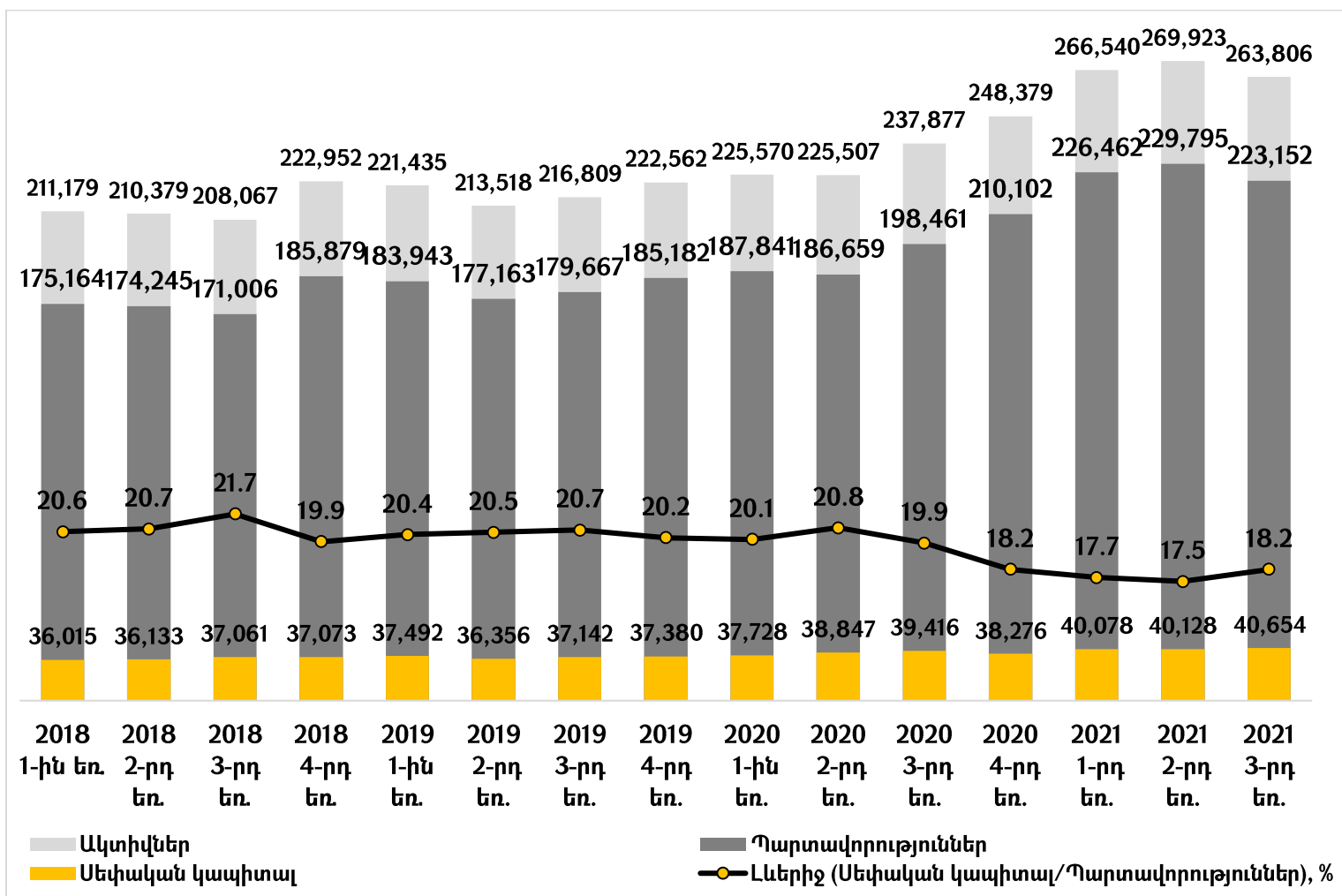
ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **1.086% (4.35%²),**

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **0.183% (0.73%²):**

Ակտիվներ

Հաշվետու միջանկյալ ժամանակաշրջանի ավարտին Բանկի ակտիվները կազմել են 263,806.3 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել են 2.3%-ով (6,116.6 մլն. ՀՀ դրամով):

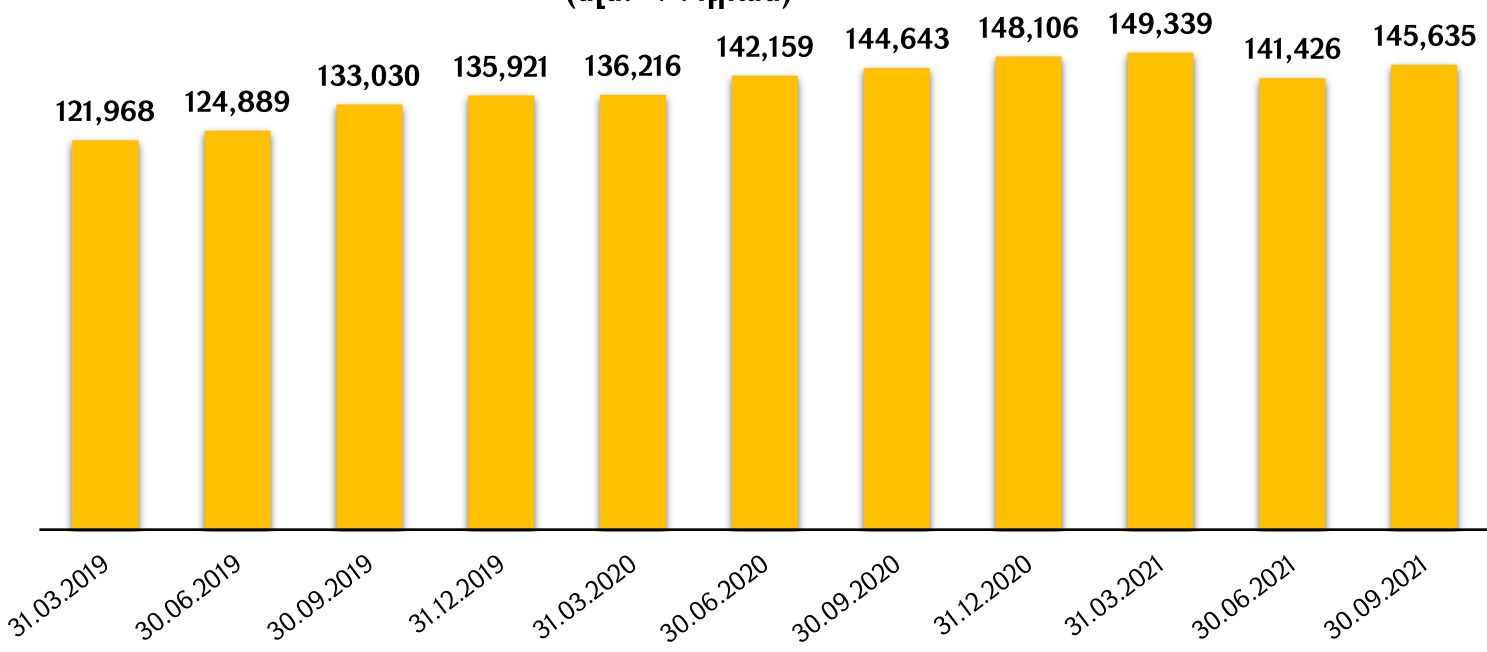
² Տարեկանացված:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և այլ փոխառվածությունների մնացորդները կազմել են 145,634.6 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2021թ. 2-ին եռամսյակի համեմատ աճել են 4,208.9 մլն. ՀՀ դրամով կամ 3.0%-ով:

**Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դինամիկան
(մլն. ՀՀ դրամ)**

**Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ**

Հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտին Բանկի Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվների մնացորդները կազմել են 31,616.4 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 30.06.2021թ. համեմատ աճել են 5,502.3 մլն. ՀՀ դրամով կամ 21.1%-ով:

Պարտավորություններ

2021թ.-ի երրորդ եռամսյակի ավարտին Բանկի պարտավորությունները կազմել են 223,151.9 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 30.06.2021թ.-ի համեմատ նվազել են 6,643.1 մլն. ՀՀ դրամով կամ 2.9%-ով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորություններ ծավալի նվազումով:

Արտարժույթային գործառնություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում Բանկի արտարժույթային գործառնությունների ծավալներն ըստ արտարժույթների կազմել են.

ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը՝ 242.8 մլն. ԱՄՆ դոլար,

Եվրոյով գործարքների ծավալը՝ 98.2 մլն. Եվրո,

ՌԴ ռուբլով գործարքների ծավալը՝ 6,134.2 մլն. ՌԴ ռուբլի:

Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից հաշվետու եռամսյակում ստացված գույտ եկամուտը կազմել է 471.7 մլն. ՀՀ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 301.36 մլն. ՀՀ փոխարեն:

Ծառայություններ և հաճախորդներ

2021թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկի հաճախորդների քանակը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 6981-ով՝ եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմելով 115,939 մարդ:

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է ավանդներ՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականության:

Բանկն իրականացնում է վարկավորման հետևյալ տեսակները՝ բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և նորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

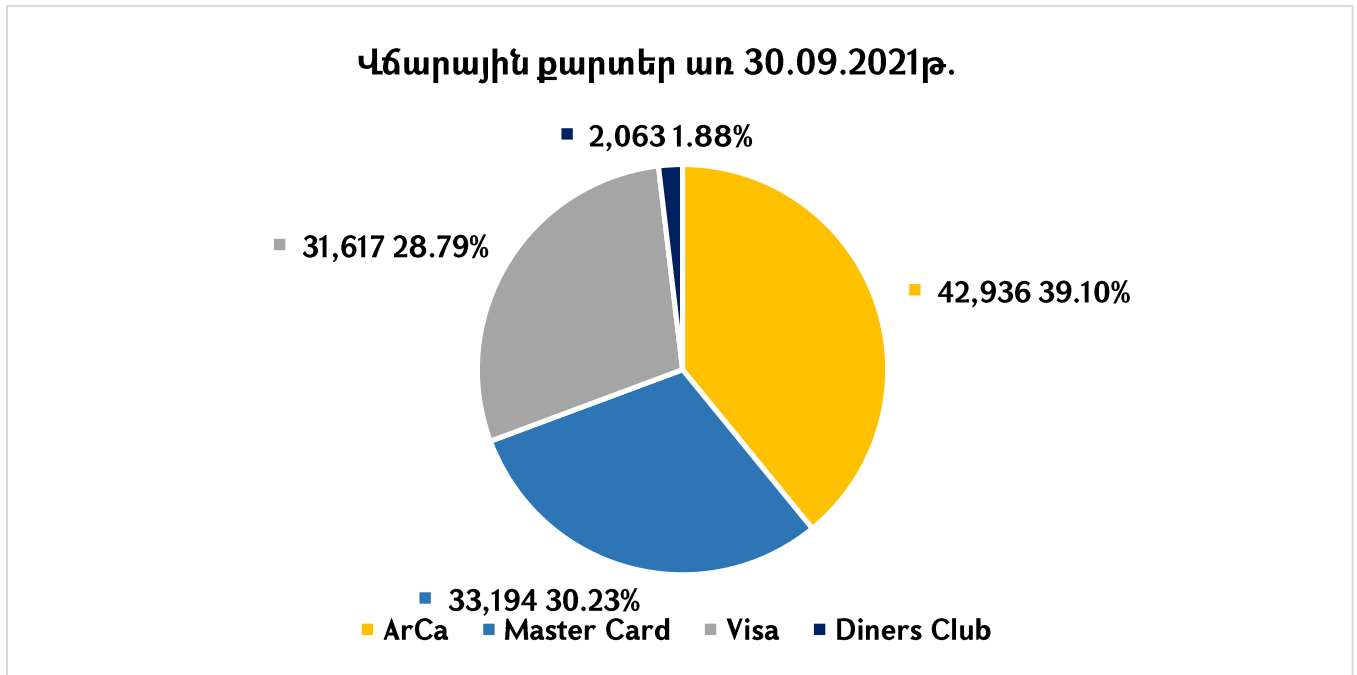
Բանկն առանձնապես կարևորում է արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով Բանկը շարունակել է համագործակցությունը Unistream, MoneyGram, Ria Money Transfer, Intel Express, MoneyTun և Converse Transfer արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի միջոցով արտերկրից ստացված և արտերկր կատարված փոխանցումների ծավալը կազմել է 188,642.8 մլն. ՀՀ դրամին համարժեք գումար՝ 2021թ. 2-ին եռամսյակի 192,080.3 մլն. ՀՀ դրամի փոխարեն:

Բանկի համար զարգացման գերակա ուղղություններից մեկն է վճարային քարտերի թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa բանկային վճարային քարտեր (ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Junior, “ArCa Մոր և Մանկան”, ArCa Gift, Arca Green Line), Visa քարտեր (Visa Classic, Visa Gold, Visa Infinite), Master քարտեր (MasterCard Standard, MasterCard Gold, MasterCard Business), ինչպես նաև Diners քարտեր (Diners Club Young Professional, Diners Club Super Premium):

30.09.2021թ. դրությամբ Բանկի ակտիվ գործող վճարային քարտերի թիվը կազմել է 109,810 հատ, որից 42,936-ը բաժին է ընկնում ArCa վճարային քարտերին, 33,194-ը՝ MasterCard, 31,617-ը՝ Visa Card միջազգային վճարային քարտերին, 2,063-ը՝ Diners Club միջազգային վճարային քարտերին:

Հաճախորդներին վճարահաշվարկային համալիր ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Բանկը զարգացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձանցից վճարների ընդունման աշխատանքները:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթը, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի, Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ներքին շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ:

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի տեղաբաշխման, շուկայի ստեղծման, արժեթղթերի պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

Բանկի կողմից նոր ծառայությունների առաջարկը և մատուցումն իրականացվում է շուկայում սպառողների կողմից ներկայացված պահանջմունքի ուսումնասիրության հիման վրա: Բանկի նոր առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեղ է գտնում ինտերնետում՝ Բանկի տնային էջում, ինչպես նաև գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի սպասարկման սրահներում:

Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2021թ. 3-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2021թ. 2-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	853,111	286,583
<u>Սեփական կապիտալի միջին մեծություն[1]</u>	40,391,078	40,102,828
<u>Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %^[2]</u>	8.45%	2.86%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	853,111	286,583
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	266,864,579	268,231,380
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %⁴	1.28%	0.43%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	853,111	286,583
<u>Գործառնական եկամուտ[3]</u>	2,896,107	2,808,488
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	29.46%	10.20%
Գործառնական եկամուտ	2,896,107	2,808,488
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	266,864,579	268,231,380
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %⁴	4.34%	4.19%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	266,864,579	268,231,380
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն ³	40,391,078	40,102,828
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	6.61	6.69
Զուտ տոկոսային եկամուտ	1,996,227	2,163,523
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	206,539,168	214,907,770
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %⁴	3.87%	4.03%
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ)	4,754,663	4,701,111
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	206,539,168	214,907,770
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %⁴	9.21%	8.75%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	2,758,436	2,537,588
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ) ³	221,126,037	222,606,061
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %⁴	4.99%	4.56%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	853,111	286,583
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը, հազ. Հատ	1,760,731	1,760,731

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS), ՀՀ դրամ	484.52	162.76
Սպրեդ, % ⁴ (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	4.22%	4.19%

**Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի
ունեցած էական դեպքերի նկարագիրը**

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում էական դեպքեր չի արձանագրվել:

**Հիմնական ռիսկերի կամ անորոշությունների նկարագիրը,
որոնց հետ առնչվելու է թողարկողը հաջորդ հաշվետու
ժամանակաշրջանում**

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Բանկը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում՝ վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից զերծ մնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով բանկը մշակում է գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր:

Վարկային ռիսկը բանկի վարկառուների, փոխառուների և բանկի նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու հավանականությունն է, ինչը կարող է վնաս հասցնել բանկի կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը բանկի կարևորագույն խնդիրներից է: Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, վարկավորելիս որպես ապահովվածություն նախապատվություն է տալիս վարկառուի վարկունակությանը և վճարունակությանը, ինչի արդյունքում խնդրահարույց վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում բավականին փոքր է:

Իրացվելիության ռիսկ, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի փոփոխության, օրենսդրական

փոփոխությունների, նորմատիվային դաշտի փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով Բանկի հնարավորություններն ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելը կոժվարանա, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու: Իրացվելիության ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկում ներդրվել են սահմանաչափերի պահպանման և ամենօրյա կտրվածքով հսկողության իրականացման մեխանիզմներ: Բանկում իրականացվում են ընթացիկ, կարճաժամկետ և երկարաժամկետ իրացվելիության ռիսկի կառավարում, իրացվելիության ճեղքվածքի և բացասական ազդեցության սցենարային վերլուծություններ:

Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել բանկի գործունեության վրա, մասնավորապես կարող է ուղեկցվել Բանկի կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության լիցենզավորման և կարգավորման նպատակը ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունն է, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը:

Գործառնական ռիսկը, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև բանկի համբավը: Գործառնական ռիսկերի գնահատման և մոնիտորինգի համար Բանկում գործում է ռիսկային պատահարների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման համակարգ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ

նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են բազիսային, եկամտաբերության կորի փոփոխության և ժամկետային անհամապատասխանության ռիսկերի գծով վերլուծություններ:

Արտարժույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից:

Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ՝ նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար

Բանկի հեռանկարային զարգացումը միտված է Բանկի ցուցանիշների աճի ապահովմանը, հաճախորդներին հասանելի, նորարարական, շուկայում մրցունակ ծառայությունների մատուցմանն ու հավատարիմ հաճախորդների շրջանակի, որակյալ կադրային ներուժի պահպանմանը, միջազգային գործընկերների հետ փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանը:

Բանկը նպատակադրել է ինչպես ինտենսիվ, այնպես էլ էքստենսիվ աճ իր հիմնական ցուցանիշների և բանկային ծառայությունների բոլոր ուղղությունների գծով՝ ՀՀ ֆինանսաբանկային շուկայում առաջարկելով միջազգային լավագույն բանկային լուծումների և հաճախորդների արագ փոփոխվող կարիքների վրա հիմնված ծառայություններ:

Այսպիսով՝ Բանկն առաջիկա ժամանակահատվածում բանկային համակարգում սուր մրցակցությանը դիմակայելու, իր կայուն ու վստահելի դիրքը պահպանելու և ֆինանսատնտեսական ցուցանիշների առաջանցիկ աճն ապահովելու նպատակով առանձնացրել է հետևյալ ռազմավարական ուղենիշները՝

- Գործունեության երեք ուղղությունների շարունակական զարգացում,
- Վարկային պորտֆելի կառավարման արդյունավետության բարձրացում,
- Միջոցների ներգրավման արդյունավետության բարձրացում,
- Մասնաճյուղային ցանցի արդյունավետ կառավարում,
- Կապիտալի ավելացում՝ ձևավորված զուտ շահույթի հաշվին,
- Սպասարկման որակի բարելավմանն ուղղված մշտական աշխատանքների իրականացում, հաճախորդների բավարարվածության մակարդակի բարձրացում,
- Վաճառքի և մարքեթինգի նորագույն գործիքների ներդրում և կիրառում,
- Անձնակազմի զարգացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,

- Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի և կառավարման համակարգերի արդյունավետության բարձրացում:

Հավելված 6.1

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«30» սեպտեմբերի 2021թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Ներսիս, Փ.Քուզմեղ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(ժառանգորդ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,754,663	14,143,988	4,487,780	12,927,056
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,758,436)	(7,762,237)	(2,250,911)	(6,678,769)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,996,227	6,381,751	2,236,869	6,248,287
		-	-	-	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	600,504	1,573,493	478,154	1,289,748
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(320,234)	(897,904)	(252,009)	(666,769)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		280,270	675,589	226,145	622,979
		-	-	-	-
Եկամուտ շահարաժիններից		-	-	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	473,459	1,120,894	303,779	813,911
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	146,151	1,104,299	219,752	446,961
Գործառնական եկամուտներ		619,610	2,225,193	523,531	1,260,872
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստների	7	182,484	(398,502)	(715,592)	(385,089)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,341,406)	(4,048,423)	(1,302,434)	(4,194,266)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(920,138)	(1,626,192)	(458,041)	(1,048,063)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10	-	-	-	-
		-	-	-	-
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		817,047	3,209,416	510,478	2,504,720
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	36,064	(273,111)	(85,374)	(424,617)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		853,111	2,936,305	425,104	2,080,103
Այդ թվում՝					
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս					
Չվերահսկվող բաժնեմաս					

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2021թ.

Հավելված 6.2

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)

«30» սեպտեմբերի 2021թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Փ.Բուզանդ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(480,455)	(692,632)	(9,551)	177,097
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	(480,455)	(692,632)	34,008	(143,090)
Դրամական հոսքերի հեջավորում	-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	-	-	-	-
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	24,443	57,162	124,403	58,527
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	86,482	124,674	(6,802)	25,756
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	(369,530)	(510,796)	151,609	(58,807)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	483,581	2,425,509	576,713	2,021,296
Այդ թվում՝				
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս				
Զվերահսկվող բաժնեմաս				

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
«30» սեպտեմբերի 2021թ.
Արարատի մարզի ԲԲԸ Բ.ԵՌԱՆԻ. ԲՈՒՂԱՄՆՆ 87
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	45,024,731	26,202,365
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	13,497,227	19,975,710
1.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	16	145,634,552	148,222,018
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	31,616,444	27,705,847
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	13,617,629	13,861,033
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	19	-	-
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,738,863	1,965,096
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	8,727,873	9,161,779
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	286,674	226,276
1.12	Այլ ակտիվներ	21	3,299,699	1,198,711
1.13	Գույքի		362,602	362,602
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		263,806,294	248,881,437
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	93,940,290	94,364,081
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	110,970,480	96,170,606
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	13,107,779	15,165,242
2.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	43,170	47,344
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	-	-
2.7	Պահուստներ	30	-	-
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	5,090,208	4,907,600
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		223,151,927	210,654,873
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	8,803,655	8,803,655
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	8,031,745	8,031,745
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագմահատման պահուստներ		(139,424)	369,078
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		20,458,391	17,522,086
	Մյուս կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		40,654,367	38,226,564
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		263,806,294	248,881,437

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2021թ

ՄԻՋՆԱԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ճև թիվ 8)
«30» սեպտեմբերի 2021թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Բուզանդ 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նազարդ դրամ)

Մեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ պարանկյալ	Ինքական սոժերով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական առարկաների միջոցով շարժվող այլ ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	Ոչ միջազնվ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Դրաշխված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Գլխահանվելու բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Զուտ գումարը										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (1 աղյուսակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2020թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	887,544	-	16,181,392	-	37,404,336	-	37,404,336
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի, փայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	(518,466)	-	1,340,694	-	822,228	-	822,228
5. Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Մեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1. Մասնաճանճներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5. Մեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	369,078	-	17,522,086	-	38,226,564	-	38,226,564

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II ստյուսակ)													
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2021թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	369,078	-	17,522,086	-	38,226,564	-	38,226,564
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործադրմանը բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համապարփակ նվաճում	-	-	-	-	-	-	(508,502)	-	2,936,305	-	2,427,803	-	2,427,803
13. Ըստ էության փոփոխություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Սահմանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 սեպտեմբերի 2021թ. (չստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	(139,424)	-	20,458,391	-	40,654,367	-	40,654,367

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2021թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«30» սեպտեմբերի 2021թ.
ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.երևան, Բուզանդ 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	2,504,720	3,209,416
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	497,762	651,268
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	90,588	262,915
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ/նվազում)	(6,862,989)	491,294
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	11,092,870	26,372,450
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	7,322,951	30,987,343
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(184,252)	91,432
Ներդրումներ	(4,155,593)	(4,372,200)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ/նվազում)	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(4,339,845)	(4,280,768)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	(2,392,400)	3,686,010
Վճարված դիվիդենդներ	-	-
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգում)	-	-
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(95,229)	(56,317)
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(2,487,629)	3,629,693
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	48,493	(3,602,081)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	24,935,564	51,669,751

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2021թ.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՌ ԳԱՇՆԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Արարատ Բանկ ԲԲԸ

7/1/2021 թ-ից 30/09/21 թ.

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	8,803,655	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	38,109,382	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.21%	min9%	խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.44%	min12%	խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	29.05%	min15%	խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտադրությունը արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտադրությունը արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.02%	min4%	խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցածրադաս պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	131.65%	min60%	խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտադրությունը արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտադրությունը արտահայտված ցածրադաս պարտավորությունների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	139.11%	min10%	խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բոլոր արժույթներով բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	179.55%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն23(FX) Բանկի առաջին խմբի ճշմանակալի արտադրություններով բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	128.00%	min 60%	խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին բոլոր արժույթներով հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	136.89%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն24(FX) Բանկին առաջին խմբի ճշմանակալի արտադրություններով հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	113.67%	min 60%	խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	10.93%	max20%	խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	96.66%	max500%	խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	1.72%	max5%	խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	7.61%	max20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	X	min4%	խախտում առկա չէ
ՀՀ դրամով,	X	min 10% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	X	min 8% ԱՄՆ դոլարով,	խախտում առկա չէ
	X	min 10% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	X	min 8% Եվրոյով,	խախտում առկա չէ
	X	min 10% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
	X	min 8% ԱՄՆ դոլարով,	խախտում առկա չէ
Արտաժողովային դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.55%	max10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտաժողովների յուրաքանչյուր արտադրության բաց դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով,	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով,	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Այլ արտադրությամբ	0.55%	max7%	խախտում առկա չէ

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2021թ.-ից մինչև 30 սեպտեմբերի 2021թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 23 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 29-ը՝ ՀՀ մարզերում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բուզանդի 87շենք, 85 տարածք:

14.12.2016թ. Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն Հայկական զարգացման Բանկ ԲԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

2021թ.-ի երրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 1,015 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համաճարակ: Կորոնավիրուսն արդեն իսկ էական ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա:

ՀՀ կառավարությունը և կենտրոնական բանկը տնտեսության վրա կորոնավիրուսի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով իրականացնում են շարունակական միջոցառումներ: Ի թիվս այլ միջոցառումների, վերջիններս ներառում են նաև տուժած ճյուղերի և անհատների փոխառությունների սուբսիդավորում և վարկային արձակուրդներ:

Ընդհանուր առմամբ 2020թ. ֆինանսական շուկայում դիտվում է վարկավորման անկում, քանի որ բանկերը վերազնահատում են իրենց հաճախորդների բիզնես-մոդելները, ինչպես նաև վերջիններիս

հետագա գործունեության իրականացման հնարավորությունները՝ հաշվի առնելով փոխարժեքի տատանումները և գործարար ակտիվության անկումը:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ իրացվելիության ընթացիկ մակարդակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Բանկը օրական կտրվածքով վերահսկում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Իրավիճակն ՀՀ-ում էլ ավելի է սրվել Ադրբեյջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

1.3 Կորպորատիվ կառավարում.

1.3.1. Բանկի խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամներից հետևյալ կազմով.

Գրիգոր Հովհաննիսյան-խորհրդի նախագահ,
Արզիկ Սուվարյան-խորհրդի անդամ,
Կարեն Բաբաջանյան-խորհրդի անդամ,
Կորյուն Աթոյան-խորհրդի անդամ,
Նարեկ Բեգլարյան-խորհրդի անդամ:

1.3.2. Բանկի վարչությունը բաղկացած է ութ անդամներից հետևյալ կազմով.

Միեր Անանյան-վարչության նախագահ, գործադիր տնօրեն,
Կարեն Սարգսյան - վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Բագրատ Ճգնաչյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Տիգրան Բադանյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Տիգրան Գալստյան -վարչության անդամ, գլխավոր հաշվապահ,
Զարուհի Մելքոնյան -վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների և թղթակցային հաշիվների վարչության պետ,
Կարեն Հակոբյան -վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ,
Միեր Գրիգորյան- վարչության անդամ, Ռիսկերի կառավարման վարչություն պետ:

1.3.3. Կանոնադրական կապիտալը

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ը հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է թվով 1,760,731 հատ 5,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով հասարակ բաժնետոմսերից: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բաժնետերերի քանակը 73 է: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են "Ֆլեշ" Սպլ-ն և Բարսեղ Բեգլարյանը:

1.3.4. Բանկի ղեկավարության վարձատրությունը

Կատարվում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

1.3.5. Արտաքին աուդիտ

Ընտրությունը կատարվում է մրցութային եղանակով: Արտաքին աուդիտի վարձատրության չափը որոշվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝

հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու սպասվող պարտքային վնասը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է

պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը ներառյալ սպասվող պարտքային վնասը:
Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գույն ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Խմբի/Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ եկամուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. սեպտեմբերի 30
• ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	522.59	484.2
• ՀՀ դրամ/1 Եվրո	641.11	561.43

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի

խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են մաս այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են մաս այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Այլ ծախսեր" հոդվածում:

2.4.4. Ֆինանսական գործիքներ

2.4.5. ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.6. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույթների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,

- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով "մայր գումար" է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: "Տոկոսը" կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.7. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և ստացված փոխհատուցման գումարի

տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ համաժ ցանկացած նոր պարտավորություն) և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.8. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինջ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ վնասը

ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.9. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև նտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.10. Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները ("ECL") հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Բանկը համարում է, որ պարտքային արժեթղթերը ունեն ցածր պարտքային ռիսկ այն դեպքում, երբ վերջինիս պարտքային ռիսկի վարկանիշը համապատասխանում է համընդհանուր ընդունված "ներդրումային" վարկանիշի սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույթով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագործումը և չկատարված վճարումների հաշվեզրկված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատունը հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին

հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,

- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

2.4.11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.12. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.13. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.15. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապահին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.16. Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

2.4.17. Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետզման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները ("ռեպո") դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր" և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը ("հակադարձ ռեպո") չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.18. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Ձուտ առևտրային եկամուտ" հոդվածում:

2.4.19. Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կամ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կամ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե ինչպես և ինչ նպատակով է ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջեղով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կմվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

2.4.20. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	8	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են

որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.4.21. Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե՝ ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8 "Գործառնական սեզմենտներ" ստանդարտի:

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.22. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.4.23. Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ համաձայն վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ համաձայն վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

2.4.24. Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.25. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ համաձայն գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.26. Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.27. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.4.28. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտներից և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Բանկի եկամուտը բխում է հայկական աղբյուրներից:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և

պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Բիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը, ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների:

Գուղվիլի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գուղվիլը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գուղվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

**Ծանոթագրություն 3 Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	110,487	76,442	120,573
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	11,243,509	10,314,374	14,021,910
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,394,225	2,327,130	3,112,634
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	388,519	180,722	270,607
Այլ տոկոսային եկամուտ	7,248	28,388	31,009
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	14,143,988	12,927,056	17,556,733

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	3,349,302	3,751,531	4,948,462
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,854,996	2,162,337	2,978,900
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	613,928	599,714	808,345
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	717,001	67,462	145,442
Այլ տոկոսային ծախսեր	227,010	97,725	281,726
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	7,762,237	6,678,769	9,162,875

Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	6,381,751	6,248,287	8,393,858
--	------------------	------------------	------------------

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ
և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Դրամարկղային գործառնություններից	158,306	94,878	170,042
Հաշվարկային ծառայություններից	594,626	562,763	774,359
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	17,806	28,653	31,272
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	162,569	113,674	148,859
Վճարային քարտերի սպասարկումից	640,186	489,780	661,498
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-	-
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	1,573,493	1,289,748	1,786,030

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	55,853	52,219	149,537
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	614,456	509,363	581,377
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	49,247	8,703	13,372
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	37,263	26,225	30,908
Այլ կոմիսիոն վճարներ	141,085	70,259	20,499
Ընդամենը	897,904	666,769	795,693

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	675,589	622,979	990,337
--	----------------	----------------	----------------

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

**Ծանոթագրություն 5 Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ**

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	-	-	-
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աժանցյալներից	-	-	-
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(27,937)	6,400	6,420
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աժանցյալներից	(27,937)	6,400	6,420
Ընդամենը	(27,937)	6,400	6,420

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	11,753	32,336	29,984
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	11,753	32,336	29,984

ածանցյալներից	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	56,253	91,869	121,030
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	56,253	91,869	121,030
ածանցյալներից	-	-	-
Ընդամենը	68,006	124,205	151,014

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,031,523	713,896	1,085,494
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	8,093	(37,167)	23,612
Ընդամենը	1,039,616	676,729	1,109,106

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	40,289	9,032	10,342
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	920	(2,455)	(2,421)
Ընդամենը	41,209	6,577	7,921

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	1,120,894	813,911	1,274,461
---	------------------	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ" Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	263,715	278,948	480,856
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	1,151	1,151
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	791,611	26,786	(718)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Այլ եկամուտներ	48,973	140,076	183,449
Ընդամենը	1,104,299	446,961	664,738

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	9,416	9,326	9,326
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	7,965	48,148	49,708
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(26,085)	(38,144)	(70,638)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(18,120)	10,004	(20,930)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	28,783	16,526	21,020
Վերջնական մնացորդ	20,079	35,856	9,416

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	112,679	30,429	30,429
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	5,931	95,090	106,085
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(19,332)	(30,625)	(38,772)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(13,401)	64,465	67,313
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(16,511)	5,824	14,937
Վերջնական մնացորդ	82,767	100,718	112,679

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	5,228,822	3,377,433	3,377,433
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	5,712,248	2,993,797	5,964,291
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(5,243,687)	(2,972,390)	(3,984,066)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	468,561	21,407	1,980,225
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(619,056)	-	358,741
Պահուստի օգտագործում	(217,688)	331,817	(487,577)
Վերջնական մնացորդ	4,860,639	3,730,657	5,228,822

Ներդրումների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	658,288	204,864	204,864
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	(54,588)	246,837	280,396
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(6,991)	-	(94,452)
Պահուստին կատարված զուտ	(61,579)	246,837	185,944

մասհանումներ			
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(593,652)	(89,536)	267,480
Վերջնական մնացորդ	3,057	362,165	658,288

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	17,077	15,183	15,183
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	680,364	502,664	776,745
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(639,838)	(476,926)	(736,186)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	40,526	25,738	40,559
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(17,187)	(21,337)	(38,665)
Վերջնական մնացորդ	40,416	19,584	17,077

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Սկզբնական մնացորդ	27,887	16,661	16,661
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	349,431	496,999	623,756
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(366,916)	(480,361)	(612,836)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(17,485)	16,638	10,920
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	306	306
Վերջնական մնացորդ	10,402	33,605	27,887

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	398,502	385,089	2,264,031
--	----------------	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	2,975,764	2,793,681	4,055,415
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	216	226	305
Գործուղման ծախսեր	7,515	5,433	7,293
Ապահովագրության ծախսեր	62,539	17,955	24,288
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	193,061	229,972	234,849
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և	294,879	316,324	402,732

անվտանգության գծով ծախսեր			
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	35,578	10,647	27,758
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	84,580	83,083	122,302
Տրանսպորտային ծախսեր	17,541	13,992	19,556
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	166,513	205,496	212,759
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	47,227	52,135	72,565
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	18,929	2,688	3,523
Այլ վարչական ծախսեր	144,081	462,634	144,692
Ընդամենը	4,048,423	4,194,266	5,328,037

*2021թ. երրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1015, և մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 300.58 հազ.դրամ:

* 2020թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1016, և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 332.96 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	10,179	6,615	6,625
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	87,181	151,221	87,917
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	14,451	29,902	42,038
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	914,184	588,350	1,508,840
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկոմից	301,356	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	120,592	115,677	165,952
Այլ ծախսեր*	178,249	156,298	303,285
Ընդամենը	1,626,192	1,048,063	2,114,657

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	150,000	373,070	249,324
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	123,111	51,547	26,651
Ընդամենը	273,111	424,617	275,975

	01.01.2021- 30.09.2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2020- 31.12.2020	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,209,416	-	1,616,669	-
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	577,695	18	291,000	18
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	(12,333)	-	(4,238)	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	123,070	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(292,251)	-	(133,857)	-
Ընդամենը	273,111	-	275,975	-

	Մնացորդը 31.12.2020թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 30.09.2021թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	535,543	(81,116)	58,946	513,373
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	11,299	131,734	58,946	201,980
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	22,199	(21,648)	-	551
Հիմնական միջոցների գծով	131,496	(131,496)	-	-
Այլ ակտիվների գծով	362,719	(53,747)	-	308,972
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	7,830	(5,959)	-	1,871
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	309,267	(82,567)	-	226,700
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	15,671	(5,355)	-	10,316
Հիմնական միջոցների գծով	102,840	(102,840)	-	-
Այլ ակտիվների գծով	134,224	39,588	-	173,812
Այլ պարտավորությունների գծով	56,532	(13,960)	-	42,572
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	226,276	1,452	58,946	286,674

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,936,305	2,080,103	1,340,694
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով			
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,936,305	2,080,103	1,340,694
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.67	1.18	0.76

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2021- 30.09.2021	01.01.2020- 30.09.2020	01.01.2020- 31.12.2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,425,509	2,021,296	888,548
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,425,509	2,021,296	888,548
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1.38	1.15	0.50

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30.09.2021	31.12.2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ	14,837,289	6,004,754
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	3,980,177	3,179,509
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	26,022,900	16,282,018
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	197,000	745,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(12,635)	(9,416)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	45,024,731	26,202,365

*30.09.21թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 21 818 322 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.20թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 11 115 234 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.09.21թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 197 000 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.20թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 745 500 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2021	30.09.2021	01.01.2020	31.12.2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,004,754	14,837,289	7,934,729	6,004,754
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	3,179,509	3,980,177	1,784,185	3,179,509
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,282,018	26,022,900	12,823,585	16,282,018
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	745,500	197,000	944,000	745,500
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	50,009	30,000	50,009	50,009
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	5,947,440	6,799,385	1,799,086	5,947,440
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(9,416)	(12,635)	(6,555)	(9,416)
Ընդամենը	32,209,230	51,866,751	25,335,594	32,209,230

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	30.09.2021	31.12.2020
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2021	31.12.2020
ՀՀ բանկերում	30,000	50,009
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	5,719,819	4,848,401
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	1,079,566	1,099,039
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	6,829,385	5,997,449
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	344,674	3,836,148
- վարկեր և ավանդներ	290,525	313,547
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	3,318,170
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	54,149	204,431
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	-	857
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-

- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	-	857
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	9,825	4,677
Ընդամենը	354,499	3,841,682
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(7,444)	(12,190)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7,176,440	9,826,941

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	5,689,974	9,763,338
- վարկեր և ավանդներ	1,135,814	1,184,800
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,534,113	8,578,051
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	20,047	487
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	283,822	87,876
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	283,822	87,876
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	420,871	385,256
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	420,871	385,256
Հաշվեգրված տոկոսներ	8,887	12,788
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,403,554	10,249,258
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(82,767)	(100,489)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,320,787	10,148,769
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,497,227	19,975,710

*30.09.21թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 54 149 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.20թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 199 540 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.09.21թ. դրությամբ դեպոզիտացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 80 310,6 հազ.ՀՀ դրամ (165,8 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 203 366,4 հազ.ՀՀ դրամ (420,0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

**31.12.20թ. դրությամբ դեպոզիտացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 86 678,1 հազ.ՀՀ դրամ (165,8 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	30.09.2021	31.12.2020
Վարկեր,այդ թվում՝	117,803,998	119,777,105
ՀՀ Կառավարությանը	-	1,822,688
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին		
հիպոթեքային	22,039,582	21,300,570
Օվերդրաֆտ	5,860,626	6,289,311
Վարկային քարտեր	25,481,806	26,021,690
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	32,692	102,508
Հետգնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	1,316,069	1,264,572
Ընդամենը վարկեր	150,495,191	153,455,186
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,860,639)	(5,233,168)
Ընդամենը զուտ վարկեր	145,634,552	148,222,018

30.09.21. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 39 432 879 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 273 հատ վարկ:

31.12.20. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 56 712 757 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 808 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30.09.2021		31.12.2020	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Բանկեր	290,525	1	3,631,717	4
Ֆինանսական կազմակերպություններ	5,669,927	62	9,762,851	68
Պետական ձեռնարկություններ	20,403	10	1,822,688	1
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	70,067,247	1,324	73,267,896	1,319
խոշոր ձեռնարկություններ	11,972,181	128	10,671,287	121
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	58,095,066	1,196	62,596,609	1,198
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	69,840,395	40,603	68,425,758	40,587
սպառողական վարկեր	18,059,130	25,951	16,407,404	25,407

հիփոթեքային վարկեր	22,039,582	1,556	21,300,570	1,514
վարկային քարտեր	25,353,909	10,982	26,015,000	11,235
այլ վարկեր	4,387,774	2,114	4,702,784	2,431
Անհատ ձեռնարկատերեր	9,251,077	938	8,674,272	943
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,334,781	-	1,282,037	-
Ընդամենը	156,474,355	42,938	166,867,219	42,922
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,944,670)	-	(5,128,539)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	151,529,685	42,938	161,738,680	42,922

30.09.2021թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 26 681 052 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 16.53%-ը և նորմատիվային կապիտալի 70.01%-ը:

31.12.2020թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 37 824 587 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 18.8%-ը և նորմատիվային կապիտալի 99.82%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	30.09.2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2020	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	10,861,066	7.28	10,544,598	6.93
Գյուղատնտեսություն	4,536,832	3.04	4,779,787	3.14
Շինարարություն	12,036,610	8.07	12,481,651	8.20
Տրանսպորտ և կապ	4,977,343	3.34	5,361,296	3.52
Առևտուր	25,759,981	17.27	28,691,768	18.85
Սպառողական	43,413,040	29.10	42,422,385	27.87
Հիփոթեքային վարկեր	22,039,582	14.77	21,300,570	14.00
Սպասարկման ոլորտ	14,302,318	9.59	11,720,816	7.70
Այլ	11,252,350	7.54	14,887,743	9.78
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,316,069		1,264,572	
Ընդամենը	150,495,191	100	153,455,186	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30.09.2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2020	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	148,486,295	99.54	152,024,508	99.89
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	53,662	0.04	16,997	0.01
ԲԲԲ-/ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	639,165	0.43	149,109	0.10
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,316,069	-	1,264,572	-
Ընդամենը	150,495,191	100.00	153,455,186	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	30.09.2021	31.12.2020
Անշարժ գույք	115,720,349	115,896,853
Շարժական գույք	519,705	529,007
Շրջանառու միջոցներ	935,651	727,264
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	5,968,981	7,902,734
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	13,524,460	13,635,161
Դրամական հոսքեր	10,253,098	10,259,114
Դրամական միջոցներ	381,946	273,010
Արժեթղթեր	1,654,136	1,794,720
Այլ	220,796	1,172,751
Ընդամենը վարկեր	149,179,122	152,190,614

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	30.09.2021	31.12.2020
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	17,403,727	16,222,578
- գանձապետական պարտատոմսեր	17,403,727	16,222,578
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	17,403,727	16,222,578

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.09.2021		31.12.2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-

- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	14,101,750	107,565	11,374,362	107,565
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	14,101,750	-	11,374,362	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	107,565	-	107,565
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	14,101,750	107,565	11,374,362	107,565

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30.09.2021		31.12.2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	3,402	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	3,402	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	3,402	-	1,342

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	31,616,444	27,705,847

Ծանոթագրություն 18

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	30.09.2021	31.12.2020
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	10,747,861	9,622,994
- զանձապետական պարտատոմսեր	10,747,861	9,622,994
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	10,747,861	9,622,994

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.09.2021		31.12.2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	2,872,825	-	4,361,367	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	2,872,825	-	4,361,367	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,057)	-	(123,328)	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	2,869,768	-	4,238,039	-

Ընդամենը իրական արժեքով` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13,617,629	13,861,033
---	------------	------------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 30.09.21թ. դրությամբ

	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
Անձի անվանումը					
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	82,500	6.25
"ԱՔՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	3,402	0.00
Ընդամենը				110,967	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.20թ. դրությամբ

	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
Անձի անվանումը					
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	82,500	6.25
"ԱՔՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.00
Ընդամենը				108,907	-

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտ. իրավունքի ձևով ակտիվներ (հող և շենքեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,318,972	3,255,755	1,981,131	240,907	436,517	1,419,930	2,850,149	14,503,361
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	40,430	121,738	92,851		75,387	453,968	230,852	1,015,226
Օտարում		(33,187)	(125,980)		(57,180)		(128,473)	(344,820)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	880,148	880,148
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,359,402	3,344,306	1,948,002	240,907	454,724	1,873,898	3,832,676	16,053,915
Մնացորդի ճշգրտում		139	7,297		13,873			21,309
Ավելացում	(5,667)	57,939	83,504		67,392	2,352	305,793	511,313
Օտարում	(485,618)	(17,540)	(72,646)	(16,000)	(50,488)		(221,590)	(863,882)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3,868,117	3,384,844	1,966,157	224,907	485,501	1,876,250	3,916,879	15,722,655
Կուտակված մաշվածություն							-	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	925,170	2,448,864	1,339,014	130,588	177,408	648,153	290,144	5,959,341
Մնացորդի ճշգրտում								
Ավելացում	121,194	294,005	116,569	13,656	14,202	125,247	523,965	1,208,838
Օտարում	-	(33,135)	(120,221)	-	(39,113)	-	(83,574)	(276,043)
Վերադասակարգում								
Դուրսգրում								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,046,364	2,709,734	1,335,362	144,244	152,497	773,400	730,535	6,892,136
Մնացորդի ճշգրտում		542	7,252		13,873			21,667

Ավելացում	79,477	173,786	110,824	10,671	15,552	262,915	(185,635)	467,590
Օտարում	(196,809)	(15,835)	(73,006)	(16,000)	(43,690)		(41,271)	(386,611)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	929,032	2,868,227	1,380,432	138,915	138,232	1,036,315	503,629	6,994,782
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,939,085	516,617	585,725	85,992	347,269	839,935	3,413,250	8,727,873
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,313,038	634,572	612,640	96,663	302,227	1,100,498	3,102,141	9,161,779

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	30.09.2021	31.12.2020
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	7,887,938	8,061,281
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	839,935	1,100,498
Ընդամենը	8,727,873	9,161,779

2021թ.երրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 9 385 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2020թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 49 988 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	30.09.2021	31.12.2020
Բնագանձված գրավ	1,738,863	1,965,096
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,738,863	1,965,096

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30.09.2021	31.12.2020
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	1,465,664	434,323
Ընդամենը	1,465,664	434,323
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(29,291)	(12,077)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	1,436,373	422,246

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	30.09.2021	31.12.2020
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	467,291	92,470
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	29,978	30,079
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	4,230	4,805
Կանխավճարներ մատակարարներին	414,775	194,600
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	67,137	346,848
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	983,411	668,802
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(7,101)	(5,000)
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	976,310	663,802

Այլ ակտիվներ	30.09.2021	31.12.2020
Պահեստ	42,375	37,749
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	73,970	58,547
Այլ ակտիվներ	774,695	16,367
Ընդամենը	891,040	112,663
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,024)	-
Ընդամենը	887,016	112,663

Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,299,699	1,198,711
------------------------------	------------------	------------------

Գույքի

	30.09.2021	31.12.2020
Գույքի	4,404,337	4,404,337
Գույքիի ամորտիզացիա	(4,041,735)	(4,041,735)
Ընդամենը գույքի	362,602	362,602

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2021	31.12.2020
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ՀՀ բանկերի	188	196
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	188	196
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	16,011,297	1,940,960
-վարկեր	511,297	440,960
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	15,500,000	1,500,000
-այլ	-	-
ՀՀ բանկեր	1,044,692	8,507,671
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	1,044,655	8,507,621
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-այլ	37	50
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	3,283,678	1,487,430
-վարկեր և ավանդներ	3,282,132	1,484,892
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	1,546	2,538
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	486,794	-
-վարկեր և ավանդներ		
-ֆինանսական լիզինգ		
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		
-այլ	486,794	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	31,685	13,157
Ընդամենը	20,858,146	11,949,218
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,480,798	1,504,071
-վարկեր և ավանդներ	69,454,887	79,013,617
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	705,221
-այլ	282,303	136,051
-հաշվեգրված տոկոսներ	863,968	1,055,707
Ընդամենը	73,081,956	82,414,667
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	93,940,290	94,364,081

30.09.2021թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 59 207 196 հազ ԶՀ դրամ չափով վարկ:
 31.12.2020թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 66 637 376 հազ ԶՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.09.2021	31.12.2020
ԶՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	836,688	1,122,983
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	-	56,317
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	978
Ընդամենը	836,688	1,180,278
ԶՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	27,247,296	23,090,010
-ժամկետային ավանդներ	2,950,707	4,218,805
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	588,644	26,336
-հաշվեգրված տոկոսներ	16,405	136,894
Ընդամենը	30,803,052	27,472,045
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	241,542	141,514
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	191	94
Ընդամենը	241,733	141,608
ԶՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	837,856	797,945
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	8,923	5,180
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	25
Ընդամենը	846,779	803,150
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ԶՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	18,857,744	20,460,383
-ցպահանջ ավանդներ	18,430	36,585
-ժամկետային ավանդներ	51,795,405	37,768,199
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-

-ժամկետային փոխառություն	1,985,217	2,142,615
-այլ	371,006	14,194
-հաշվեգրված տոկոսներ	217,133	225,500
Ընդամենը	73,244,935	60,647,476
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	1,530,290	1,832,711
-ընթացիկ հաշիվներ	22,601	24,532
-ցպահանջ ավանդներ	3,389,300	3,999,203
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-այլ	49,472	53,395
-հաշվեգրված տոկոսներ	5,630	16,208
Ընդամենը	4,997,293	5,926,049
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	110,970,480	96,170,606

30.09.2021թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 365 254 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2020թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 728 215 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	30.09.2021	31.12.2020
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	39	31
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	6,750	5,319
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	94	64
Ընդամենը	6,883	5,414

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.09.2021	31.12.2020
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	13,003,058	15,034,011
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	104,721	131,231
Ընդամենը	13,107,779	15,165,242

29.10.19թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

03.06.19թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

22.01.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 8 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

02.10.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	30.09.2021	31.12.2020
Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ`	-	-
- ֆյուչերս	-	-
- ֆորվարդ	-	-
- օպցիոն	-	-
- սվոպ	-	-
- այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	30.09.2021	31.12.2020
Շահաբաժիններ	2,577	2,704
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	40,593	44,640
Ընդամենը	43,170	47,344

Հետաձգված հարկային պարտավորություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	30.09.2021	31.12.2020
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	226,700	309,267
Հետաձգված հարկային ակտիվ	513,374	535,543
Ընդամենը	(286,674)	(226,276)

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	30.09.2021	31.12.2020
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	190,777	263,668
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	150,000	552,520
Ընդամենը	40,777	(288,852)

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	30.09.2021	31.12.2020
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկների գծով	-	152
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
- շահութահարկի գծով	40,777	-
- ԱԱՀ-ի գծով	1,344	1,122
- այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	110,575	155,405
- սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	15,125	15,215
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	911,949	916,600
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	349,969	454,067

Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	3,496,879	3,261,337
Այլ պարտավորություններ	163,590	103,702
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	5,090,208	4,907,600

Ծանոթագրություն 28

Կանոնադրական կապիտալ

	30.09.2021	31.12.2020
Սովորական բաժնետոմսեր	8,803,655	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնենասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
ԸՆդամենը	8,803,655	8,803,655

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

30.09.2021թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,991,940	22.62%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	377,660	4.29%	

31.12.2020թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,991,940	22.62%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	377,660	4.29%	

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	30.09.2021	31.12.2020
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ զնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	30.09.2021	31.12.2020
Էմիսիոն եկամուտ	8,031,745	8,031,745
Ընդամենը	8,031,745	8,031,745

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	30.09.2021	31.12.2020
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	(139,424)	369,078
Ընդամենը	3,360,576	3,869,078

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

30.09.2021թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

30.09.2021թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	30.09.2021	31.12.2020
Զօգտագործված վարկային գծեր	10,955,975	14,810,778
Տրամադրված երաշխիքներ	3,044,943	3,499,234
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը	14,000,918	18,310,012
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	6,195	27,887
Ընդամենը	13,994,723	18,282,125

Ծանոթագրություն Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	30.09.2021	31.12.2020
-ընթացիկ տարվա	2,936,305	1,340,694
-նախորդ տարվա	17,522,086	16,181,392
Ընդամենը	20,458,391	17,522,086

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված նրանց հետ կապված անձինք: Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2020թ. և 30.09.2021թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.09.2021				31.12.2020			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	430,342	26,592	177,767	634,701	62,711	16,142	102,593	181,446
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	2,430,924	92,115	422,240	2,945,279	586,597	32,771	366,760	986,128
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	1,863,050	75,907	242,399	2,181,356	218,966	22,321	291,586	532,873
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	998,216	42,800	357,608	1,398,624	430,342	26,592	177,767	634,701
Արժեզրկումից պահուստ	1,169	906	4,758	6,833	1,474	410	2,359	4,243
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	997,047	41,894	352,850	1,391,791	428,868	26,182	175,408	630,458
Տոկոսային եկամուտ	34,224	4,154	17,044	55,422	19,933	2,705	13,528	36,166
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30.09.2021				31.12.2020			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	9,753,236	2,176,132	84,823	12,014,191	8,466,252	461,022	207,355	9,134,629
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	146,429,954	1,469,215	1,253,171	149,152,340	120,493,517	7,083,828	1,545,716	129,123,061
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	148,125,408	1,677,138	1,256,782	151,059,328	119,206,533	5,368,718	1,668,248	126,243,499
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	8,057,782	1,968,209	81,212	10,107,203	9,753,236	2,176,132	84,823	12,014,191
Տոկոսային ծախս	177,473	70,597	3,660	251,730	219,399	56,716	4,352	280,467

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.09.2021	31.12.2020
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30.09.2021	31.12.2020
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	30.09.2021	31.12.2020
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	104,535	66,588
- պարգևատրում	1,500	1,500
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	295,028	268,158
- պարգևատրում	24,495	33,460
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	425,558	369,706

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունած համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի անենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայամանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը: Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2021թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 4.29 %-ը (6 462 079 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 30.09.2021թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 150 495 192 հազ. դրամ՝ 31.12.20թ-ի 153 455 186 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն նվազել են 1.93%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2021-թ.երրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 15 596 678 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 16 390 241 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 5.09%-ով, հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 266 597 964 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 169 576 699 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 57.21%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագործելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	30.09.2021	31.12.2020
Երևան	114,966,300	118,600,921
Գեղարքունիքի մարզ	2,398,574	2,225,500
Շիրակի մարզ	4,893,016	4,841,091
Լոռու մարզ	2,539,271	2,604,616
Վայոց Ձորի մարզ	15,355	14,517
Արմավիրի մարզ	6,107,009	5,939,794
Սյունիքի մարզ	1,457,911	1,465,471
Տավուշի մարզ	2,132,033	1,852,622
Արագածոտնի մարզ	1,376,370	1,501,189
Կոտայքի մարզ	7,329,276	5,404,851
Արարատի մարզ	3,546,060	3,693,701
ԼՂՀ	1,725,120	3,880,234
Ընդամենը	148,486,295	152,024,507

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
30.09.2021

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	32,063,995	865,233	12,068,124	27,379	45,024,731
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,998,466	4,118,923	3,281,409	98,429	13,497,227
Շահութավճարվող վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	144,955,238	436,820	240,905	1,589	145,634,552
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքիչափեր	31,613,042	-	3,402	-	31,616,444
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	13,617,629	-	-	-	13,617,629
Այլ ակտիվներ	14,405,083	7,853	2,630	145	14,415,711
Ընդամենը՝ ակտիվներ	242,653,453	5,428,829	15,596,470	127,542	263,806,294
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	13,986,090	1,060	4,526	904	13,992,580
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	32,807,688	450,779	60,597,092	84,731	93,940,290
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	105,731,455	2,175,219	2,199,783	864,023	110,970,480
Այլ պարտավորություններ	18,231,831	194	9,132	-	18,241,157
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	156,770,974	2,626,192	62,806,007	948,754	223,151,927
Զուտ դիրք	85,882,479	2,802,637	(47,209,537)	(821,212)	40,654,367

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2020

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,381,567	476,717	3,323,244	20,837	26,202,365
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,561,973	620,501	5,551,010	242,226	19,975,710
Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	148,057,061	128,176	33,639	3,142	148,222,018
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքիներ	27,704,505	-	1,342	-	27,705,847
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	13,861,033	-	-	-	13,861,033
Այլ ակտիվներ	12,877,635	36,651	23	155	12,914,464
Ընդամենը՝ ակտիվներ	238,443,774	1,262,045	8,909,258	266,360	248,881,437
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	18,298,039	10,983	7	983	18,310,012
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	25,044,965	2,424,104	66,880,393	14,619	94,364,081
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,100,801	2,582,511	2,597,125	890,169	96,170,606
Այլ պարտավորություններ	20,119,263	297	626	-	20,120,186
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	135,265,029	5,006,912	69,478,144	904,788	210,654,873
Զուտ դիրք	103,178,745	(3,744,867)	(60,568,886)	(638,428)	38,226,564

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության
30.09.2021

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	140,293,847	41,073	1,852,986	223	7,032,289	1,579
1. Արդյունաբերություն	10,849,198	195	11,868	2	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	4,428,180	2,095	17,758	9	90,894	22
3. Շինարարություն	12,036,610	135	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	3,361,782	55	-	-	1,615,561	7
5. Առևտուր	24,805,256	1,349	629,794	12	324,931	9
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,473,766	177	659,194	9	3,169,358	18
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	41,293,955	35,240	433,320	183	1,685,765	1,510
7.1 անշարժ գույքի գրավով	22,345,554	2,488	266,819	44	823,533	85
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	281,998	81	870	1	4,240	3
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	33,045,100	1,827	101,052	8	145,780	13

31.12.2020

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	142,814,735	40,929	4,102,454	249	5,273,425	1,672
1. Արդյունաբերություն	10,518,011	204	3,585	2	23,003	3
2. Գյուղատնտեսություն	4,640,529	2,423	3,832	1	135,426	15
3. Շինարարություն	12,481,651	127	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	3,617,685	48	1,743,611	7	-	-
5. Առևտուր	27,829,124	1,386	473,972	9	388,672	7
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	7,360,277	154	936,502	13	3,424,036	19
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	40,646,457	34,819	492,009	199	1,283,919	1,623
7.1 անշարժ գույքի գրավով	22,232,567	2,469	420,700	68	482,649	77
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	284,738	73	-	-	5,390	2
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	35,721,001	1,768	448,943	18	18,369	5

Վարկային ռիսկ պարունակող
ակտիվները ըստ տարածաշրջանների
30.09.2021

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	140,293,846	41,073	1,852,986	223	7,032,290	1,579
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	139,693,145	41,049	1,852,986	223	6,940,164	1,576
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	526,693	20	-	-	92,126	3
Ռուսաստանի Դաշնություն	296,920	7	-	-	677	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	73,804	3	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	53,662	2	-	-	-	-
Բելգիա	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	204	1	-	-	-	-
Լիբանան	204	1	-	-	-	-

31.12.2020

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	142,814,734	40,929	2,358,845	242	7,017,035	1,679
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	142,650,068	40,912	2,358,845	242	7,015,595	1,677
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	146,350	14	-	-	1,440	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	23,353	5	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	16,997	1	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	16,997	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	1,319	2	-	-	-	-
Լիբանան	253	1	-	-	-	-
Իրաք	1,066	1	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կան իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելներին: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որն ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր դեկավարության կողմից:

Արտարժութային ռիսկ

Բանկը արտարժութային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է Վաճառքի մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժութային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժութային Վաճառք-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժութային ռիսկը:

30.09.2021

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,965,345	22,166,774	892,612	45,024,731
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,392,517	8,907,292	197,418	13,497,227
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	54,457,561	91,156,376	20,615	145,634,552
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքի դրոշմ	23,342,977	8,273,467	-	31,616,444
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	12,606,256	1,011,373	-	13,617,629
Այլ ակտիվներ	13,611,495	798,723	5,493	14,415,711
Ընդամենը՝ ակտիվներ	130,376,151	132,314,005	1,116,138	263,806,294
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,793,618	10,131,383	16,413	15,941,414
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31,594,352	62,290,490	55,448	93,940,290
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	50,054,814	60,152,328	763,338	110,970,480
Վճարվելիք գումարներ	-	13,107,779	-	13,107,779
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	43,170	-	-	43,170
Այլ պարտավորություններ	5,041,365	48,834	9	5,090,208
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	86,733,701	135,599,431	818,795	223,151,927
Զուտ դիրք	43,642,450	(3,285,426)	297,343	40,654,367

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
30.09.2021

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	43,642,450	(3,285,426)	297,343	40,654,367

31.12.2020

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,602,889	13,101,922	497,554	26,202,365
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,200,971	10,432,770	341,969	19,975,710
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	50,912,094	97,309,891	33	148,222,018
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքի թեր	21,949,352	5,756,495	-	27,705,847
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	12,037,764	1,823,269	-	13,861,033
Այլ ակտիվներ	12,834,588	77,486	2,390	12,914,464
Ընդամենը՝ ակտիվներ	119,537,658	128,501,833	841,946	248,881,437
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,060,750	9,746,552	3,476	14,810,778
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,060,701	68,276,854	26,526	94,364,081
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	45,342,723	50,230,062	597,821	96,170,606
Վճարվելիք գումարներ	47,344	-	-	47,344

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,018,169	14,147,073	-	15,165,242
Այլ պարտավորություններ	4,854,187	53,361	52	4,907,600
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	77,323,124	132,707,350	624,399	210,654,873
Զուտ դիրք	42,214,534	(4,205,517)	217,547	38,226,564

***I խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, ճապոնական Իեն:

** "II խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2020

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	522,742	-	-	522,742
-պահանջներ	-	522,590	-	522,590
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	(522,742)	522,590	-	(152)
Զուտ բաց դիրք*	41,691,792	(3,682,927)	217,547	38,226,412

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2021թ. երրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը բացասական է (12 985 856) հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի (6 567 353) հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների նվազել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2021թ-ի երրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 6 418 503 հազ. դրամով:

30.09.2021 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.06.21թ.-ի համեմատ նվազել է 2.91 տոկոսային կետով՝ կազմելով դրական 94.19% նախորդ եռամսյակի 97.1% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2020թ.-2021թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.20.	14,994,887	108.58
28.02.20.	14,700,807	108.30
31.03.20.	12,243,293	106.86
30.04.20.	11,367,857	106.34
31.05.20.	15,196,276	108.72
30.06.20.	15,391,516	108.72
31.07.20.	17,268,877	109.50
31.08.20.	18,840,987	110.25
30.09.20.	16,386,780	108.58
31.10.20.	16,150,561	108.56
30.11.20.	14,951,884	107.89
31.12.20.	15,916,374	108.04
31.01.21.	13,551,877	106.63
28.02.21.	11,538,427	105.60
31.03.21.	6,496,810	103.04
30.04.21.	4,032,192	101.87
31.05.21.	(6,586,805)	96.96
30.06.21.	(17,147,446)	92.49
31.07.21.	(13,923,657)	93.74
31.08.21.	(13,995,225)	93.77
30.09.21.	(11,038,687)	95.06

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման

30.09.2021

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	ըրամով	արտադրական	ըրամով	արտադրական	ըրամով	արտադրական	ըրամով	արտադրական	ըրամով	արտադրական	ըրամով	արտադրական
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում՝	3,490,794	7,319,268	20,005	320,383	131,846	-	-	-	688,370	494,372	-	10,243
-վարկեր	-	-	20,005	96,909	131,846	-	-	-	688,370	494,372	-	10,243
-ավանդ	-	6,496,117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-հետգն. պայման..	3,490,794	823,151	-	223,474	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, փոխառություններ, այդ թվում՝	12,065	2,434,450	744,371	81,826	2,568,817	396,542	5,377,201	5,671,018	16,018,215	9,404,495	30,819,695	76,966,496
- վարկեր	12,065	2,434,450	744,371	81,826	2,568,817	396,542	5,377,201	5,671,018	16,016,878	9,404,495	30,806,182	76,948,512
- ֆատկորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	1,337	-	13,513	17,984
- հետգնման պայման.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	-	484,279	4,080	381,807	492,060	394,105	14,846,041	6,465,916	7,889,829	547,360
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	484,279	4,080	381,807	492,060	394,105	8,614,498	6,465,916	4,220,953	547,360
-Հետգնման պայմ. գրավադրվ. արժեքի.	-	-	-	-	-	-	-	-	6,231,543	-	3,668,876	-
Ամորտիզացված	-	-	-	-	-	24,733	-	-	7,597,078	986,893	5,011,982	-

արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝												
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	24,733	-	-	2,368,105	986,893	2,433,804	-
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	5,228,973	-	2,578,178	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	22,179	7,799	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	3,525,038	9,761,517	764,376	886,488	2,704,743	803,082	5,869,261	6,065,123	39,149,704	17,351,676	43,721,506	77,524,099

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	16,986,225	2,043,173	-	-	-	-	10,014	3,012,021	2,501,963	43,140,875	11,882,300	13,592,851
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	3,012,021	311,865	42,103,425	11,882,300	13,592,851
- ավանդներ	437,625	2,043,173	-	-	-	-	10,014	-	2,190,098	1,037,450	-	-
- հետգնման պայմ.եր	16,548,600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	27,746,256	21,665,228	11,784	2,907	26,326	21,415	24,113	68,306	21,038,658	36,935,868	97,824	2,115,004
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ավանդներ	27,746,256	21,665,228	11,784	2,907	26,326	21,415	24,113	68,306	21,038,658	36,935,868	97,824	119,181
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,995,823
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,107,779	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,107,779	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	6,766	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	44,739,247	23,708,401	11,784	2,907	26,326	21,415	34,127	3,080,327	23,540,621	93,184,522	11,980,124	15,707,855
Զուտ դիրք	(41,214,209)	(13,946,884)	752,592	883,581	2,678,417	781,667	5,835,134	2,984,796	15,609,083	(75,832,846)	31,741,382	61,816,244

31.12.2020

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտադ- րությամբ	դրամով	արտադ- րությամբ	դրամով	արտադ- րությամբ	դրամով	արտադ- րությամբ	դրամով	արտադ- րությամբ	դրամով	արտադ- րությամբ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	8,279,834	5,630,994	-	2,867,209	-	-	214,188	-	490,104	683,887	-	17,567
- վարկեր	-	52,324	-	52,293	-	-	214,188	-	490,104	683,887	-	17,567
- ավանդ	-	4,771,750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետգն. պայմանագ.	8,279,834	806,920	-	2,814,916	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ, այդ թվում՝	852,801	3,741	863,143	90,113	2,919,445	596,429	5,016,580	9,167,336	16,125,939	14,899,255	26,097,540	76,822,864
- վարկեր	852,801	3,741	863,143	90,113	2,919,445	596,429	5,016,580	9,167,336	16,120,803	14,899,255	26,079,468	76,742,985
- ֆատկորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	5,136	-	18,072	79,879
- հետգն. պայմանագ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանս. արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	239,995	250,966	450,020	-	5,037,588	599,862	343,343	1,214,539	11,090,368	3,642,900	4,350,344	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	239,995	250,966	450,020	-	2,242,973	599,862	343,343	1,214,539	8,874,952	3,642,900	4,350,344	-
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեքիքներ	-	-	-	-	2,794,615	-	-	-	2,215,416	-	-	-

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	881,457	-	672,444	312,892	334,440	572,953	7,541,990	948,893	2,530,460	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	224,989	-	672,444	312,892	334,440	572,953	4,662,996	948,893	923,259	-
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	656,468	-	-	-	-	-	2,878,994	-	1,607,201	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	19,949	10,130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	9,392,579	5,895,831	2,194,620	2,957,322	8,629,477	1,509,183	5,908,551	10,954,828	35,248,401	20,174,935	32,978,344	76,840,431

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	10,531,472	1,688,576	-	-	-	-	30,114	1,217,494	1,956,336	44,333,553	13,475,004	20,992,696
	-	-	-	-	-	-	-	1,217,494	295,111	43,461,008	13,475,004	20,992,696
	520,832	983,239	-	-	-	-	30,114	-	1,661,225	872,545	-	-
	10,010,640	705,337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - այլ	27,239,774	20,055,466	8,934	43,657	35,993	196,137	94,170	90,879	17,602,904	28,097,041	133,216	2,258,203
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57,292	-
	27,239,774	20,055,466	8,934	43,657	35,993	196,137	94,170	90,879	17,602,904	28,097,041	75,924	103,760
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,154,443
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝ - այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	1,018,169	14,147,073	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	1,018,169	14,147,073	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	6,902	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	37,778,148	21,744,042	8,934	43,657	35,993	196,137	124,284	1,308,373	20,577,409	86,577,667	13,608,220	23,250,899
Զուտ դիրք	(28,385,569)	(15,848,211)	2,185,686	2,913,665	8,593,484	1,313,046	5,784,267	9,646,455	14,670,992	(66,402,732)	19,370,124	53,589,532

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	30.09.2021		31.12.2020	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում`	9.99	6.10	7.12	4.34
- միջբանկային վարկեր	-	7.00	-	7.00
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	2.63
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	-	-	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխատվություններ	12.07	8.88	11.80	8.81
Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	8.78	5.18	9.90	5.58
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8.53	4.94	8.38	4.98
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.87	5.03	7.91	5.02
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.04	4.56	9.01	4.58
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	0.00	5.44	9.50	5.47

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները` 1.Արժուքային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժուքային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող

դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.

2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.

3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1. Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ.

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա.

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի

տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը
- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ
- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները
- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները
- ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի
- ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները
- միջոցների ներգրավումը
- տրամադրված վարկերի մարումը
- ակտիվների վաճառքը
- տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները
- նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշիռի դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով:

Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշիվ են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

- բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,
- դրամական հոսքերի օրական շարժը,
- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

30.09.2021թ.

Հողվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		Ընդամենը
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	44,828,777	-	-	-	-	-	-	195,954	45,024,731
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,828,766	5,103,823	202,665	179,820	403,754	495,534	-	282,865	13,497,227
Հաճախորդներին տրված անորոշագրված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	-	11,736,121	11,123,590	14,458,722	16,035,008	62,795,445	29,485,666		145,634,552
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	1,162,612	621,862	1,943,889	5,015,292	15,685,015	7,076,807	110,967	31,616,444
- Պետական արժեթղթեր		823,420	50,000	3,402	2,832,598	6,617,500	7,076,807		17,403,727
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	339,192	571,862	1,940,487	2,182,694	9,067,515	-		14,101,750
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	110,967	110,967
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	293,604	418,957	26,704	2,976,790	7,566,274	2,335,300	-	13,617,629
- Պետական արժեթղթեր		285,840	19,794	2,215	2,733,000	5,371,712	2,335,300	-	10,747,861
-Ոչ պետական արժեթուղթ		7,764	399,163	24,489	243,790	2,194,562	-	-	2,869,768
Այլ պահանջներ	772,462	2,526,737		286,674		362,602	10,466,736	500	14,415,711
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	52,430,005	20,822,897	12,367,074	16,895,809	24,430,844	86,904,870	49,364,509	590,286	263,806,294
Այդ թվում՝		-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	29,476,945	5,613,931	6,525,845	11,337,299	9,189,082	48,988,161	20,899,877	282,865	132,314,005
II խմբի արտարժույթով	1,023,137	71,829	20	-	-	21,152			1,116,138

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ								-	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,763,326	20,998,021	7,571,550	4,423,796	9,941,664	42,322,215	5,919,718		93,940,290
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	50,628,275	904,133	1,580,432	1,543,953	1,374,307	54,874,453	64,927	-	110,970,480
- ցապահանջ ավանդներ	49,411,484							-	49,411,484
- ժամկետային ավանդներ		893,527	1,580,432	1,543,953	1,374,307	52,889,236	64,927		58,346,382
- այլ	1,216,791	10,606	-	-	-	1,985,217	-	-	3,212,614
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	87,595	17,126	4,842,000	5,326,200	2,834,858	-	-		13,107,779
Այլ պարտավորություններ	148,901	1,446,821		-	40,777	3,496,879			5,133,378
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	10,955,975	125,208	145,462	1,185,504	867,594	684,544	36,631		14,000,918
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	53,628,097	23,366,101	13,993,982	11,293,949	14,191,606	100,693,547	5,984,645	-	223,151,927
Այդ թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	23,097,262	5,101,296	8,140,643	9,317,037	15,030,060	74,870,384	42,749.00	-	135,599,431
II խմբի արտարժույթով	818,717	78	-	-	-	-	-	-	818,795
Ջուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(1,198,092)	(2,543,204)	(1,626,908)	5,601,860	10,239,238	(13,788,677)	43,379,864	590,286	40,654,367
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	6,379,683	512,635	(1,614,798)	2,020,262	(5,840,978)	(25,882,223)	20,857,128	282,865	(3,285,426)
II խմբի արտարժույթով	204,420	71,751	20	-	-	21,152	-	-	297,343

31.12.2020թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,464,716	-	-	-	-	-	-	737,649	26,202,365
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,722,064	11,773,014	1,181,294	139,938	164,161	909,474	-	85,765	19,975,710
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	-	11,354,438	9,684,463	13,253,507	21,235,311	66,041,764	26,652,535	-	148,222,018
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	319,150	378,583	5,673,969	2,141,626	14,733,269	4,350,343	108,907	27,705,847
- Պետական արժեթղթեր	-	-	69,124	4,624,104	343,244	6,835,763	4,350,343	-	16,222,578
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	319,150	309,459	1,049,865	1,798,382	7,897,506	-	-	11,374,362
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	108,907	108,907
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	1,043	18,425	2,036,158	907,393	8,367,554	2,530,460	-	13,861,033
- Պետական արժեթղթեր	-	-	9,763	1,015,524	-	6,019,376	2,530,460	-	9,575,123
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	1,043	8,662	1,020,634	907,393	2,348,178	-	-	4,285,910
Այլ պահանջներ	15,828	1,166,033	-	226,276	-	362,602	11,143,225	500	12,914,464
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	31,202,608	24,613,678	11,262,765	21,329,848	24,448,491	90,414,663	44,676,563	932,821	248,881,437

Այդ թվում									
I խմբի արտարժույթով	17,980,388	7,666,108	4,880,454	9,914,075	14,968,386	51,629,662	20,698,743	85,765.00	127,823,581
II խմբի արտարժույթով	741,556	100,357	-	-	33	-	-	-	841,946

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,640,128	13,990,768	2,282,016	5,336,277	19,743,278	45,379,155	5,992,459	-	94,364,081
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում	47,609,472	1,952,930	1,822,248	1,907,199	4,648,418	38,158,324	72,015	-	96,170,606
- ցապահանջ ավանդներ	46,911,973	-	-	-	-	-	-	-	46,911,973
- ժամկետային ավանդներ	-	1,941,102	1,822,248	1,888,302	4,610,019	36,015,713	72,015	-	46,349,399
- այլ	697,499	11,828	-	18,897	38,399	2,142,611	-	-	2,909,234
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	112,451	18,780	-	1,000,000	14,034,011	-	-	15,165,242
Այլ պարտավորություններ	78,651	1,614,956	-	-	-	3,261,337	-	-	4,954,944
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	14,810,778	1,559,503	1,643,578	73,355	97,255	80,897	44,646	-	18,310,012
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	49,328,251	17,671,105	4,123,044	7,243,476	25,391,696	100,832,827	6,064,474	-	210,654,873
Այդ թվում									
I խմբի արտարժույթով	20,070,831	4,911,451	2,810,053	5,637,320	20,982,283	77,712,247	36,289	-	132,160,474
II խմբի արտարժույթով	624,352	48	-	-	-	-	-	-	624,400
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(18,125,643)	6,942,573	7,139,721	14,086,372	(943,205)	(10,418,164)	38,612,089	932,821	38,226,564
Այդ թվում									
I խմբի արտարժույթով	436,413	3,577,778	94,900	(3,934,286)	(3,152,822)	(18,006,140)	18,207,522	409,091	(4,336,893)
II խմբի արտարժույթով	(23,474)	18,846	-	-	-	-	-	-	217,546

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

2021թ. երրորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

30.09.2021թ. դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 760 731 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուր ծավալը կազմում է 8 803 655 հազ. ՀՀ դրամ:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2021թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	36,345,581	251,816,816	14.43	12.0
Փետրվար	36,637,805	252,376,108	14.52	12.0
Մարտ	37,741,037	256,153,337	14.73	12.0
Ապրիլ	37,870,374	256,200,735	14.78	12.0
Մայիս	36,643,427	247,858,798	14.78	12.0
Հունիս	37,461,144	247,102,074	15.16	12.0
Հուլիս	37,483,424	239,518,676	15.65	12.0
Օգոստոս	37,471,616	240,147,876	15.60	12.0
Սեպտեմբեր	38,109,382	246,900,391	15.44	12.0

2020թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	36,027,362	234,894,733	15.34	12.0
Փետրվար	36,067,803	232,479,832	15.51	12.0
Մարտ	36,083,689	236,717,429	15.24	12.0
Ապրիլ	36,320,753	235,385,952	15.43	12.0
Մայիս	36,591,065	231,444,528	15.81	12.0
Հունիս	36,723,307	231,557,971	15.86	12.0
Հուլիս	37,189,665	242,208,412	15.35	12.0
Օգոստոս	37,497,262	246,432,648	15.22	12.0
Սեպտեմբեր	37,527,850	245,627,114	15.28	12.0
Հոկտեմբեր	37,774,165	247,562,441	15.26	12.0
Նոյեմբեր	37,636,058	243,763,510	15.44	12.0
Դեկտեմբեր	37,892,329	251,176,859	15.09	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

30.09.2021

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	85,037,834	519,153	-	-
10%	3,136,004	718	-	313,672
20%	1,939,563	-	-	387,913
30%	1,250,817	-	-	375,245
35%	9,682,132	-	-	3,388,746
50%	14,007,203	210	-	7,003,706
75%	14,057,289	-	-	10,542,967
100%	60,648,878	4,527,002	-	65,175,881

110%	-	-	-	-
150%	78,765,116	4,362,044	-	124,690,740
200%	2,306,424	-	-	4,612,848
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	270,831,259	9,409,127	-	216,491,718

31.12.2020

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	55,466,328	1,055,182	-	-
10%	5,858,536	764	-	585,930
20%	474,181	-	-	94,836
30%	112,223	-	-	33,667
35%	9,414,243	-	-	3,294,985
50%	11,637,241	4,347	-	5,820,794
75%	12,453,130	-	-	9,339,847
100%	56,239,910	4,953,059	-	61,192,969
110%	-	-	-	-
150%	89,421,079	4,927,345	-	141,522,635
200%	2,803,423	-	-	5,606,846
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	243,880,293	10,940,696	-	227,492,509

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՅՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու նտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակի դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակի այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "չարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	30.09.2021	31.12.2020
Արժեթղթեր	498,568	533,421
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	15,909,868	16,112,905
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	302,402,707	275,518,142
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	5,601,620	4,766,702
Դրամական միջոցներ	1,365,254	1,728,215
Այլ գրավ	44,573,162	41,876,166
Երաշխավորություններ	3,044,943	3,499,234
Ընդամենը	373,396,122	344,034,785

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում / խախտում

Բանկը 2020թ. և 2021թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

